

**Szkoła Podstawowa nr 46
im. Stefana Starzyńskiego w Warszawie**

**Ewaluacja wewnętrzna
BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE**

OBSZAR I

Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej
oraz innej działalności statutowej

Wymaganie 1.4 „Respektowane są normy społeczne”

AUTORZY:

Magdalena Bukalska

Ewa Wojnicz

Helena Zdanowska

Data sporządzenia: czerwiec 2012

Raport przeznaczony jest dla:

- 1. Dyrektora szkoły**
- 2. Rady Pedagogicznej**
- 3. Opublikowany na stronie internetowej szkoły**

www.sp46.edupage.org

1. WSTĘP

Cele ewaluacji:

- **Badanie znajomości i przestrzegania zasad bezpieczeństwa**
- **Diagnozowanie miejsc, sytuacji niebezpiecznych w szkole**
- **Opracowanie i wdrożenie planu poprawy stanu bezpieczeństwa na terenie placówki. (jeśli zaistnieje taka potrzeba)**

Kryteria ewaluacji:

- **Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie ?**
- **Jakie działania wychowawcze prowadzi szkoła ?**
- **W jakim stopniu uczniowie prezentują pożądane zachowania ?**

Prezentacja wyników ewaluacji

- **Opracowanie zbiorcze wyników ankiet.**

Charakterystyka wymagania.

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie i wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. W szkole diagnozuje się zachowania uczniów. Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

Uczniowie prezentują właściwe zachowania. W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy uczniów.

Terminy przeprowadzenia czynności ewaluacyjnych:

- Określenie przedmiotu ewaluacji, kryteriów, pytań kluczowych, wskazania metod i próby badawczej - do października 2011r.
- Rozpracowanie metod badawczych- październik
- Przebieg ewaluacji, zbieranie informacji - od listopada 2011 r. do maja 2012 r.
- Analiza zebranych informacji - grudzień 2011 r. - maj 2012r.
- Wyciąganie wniosków – luty 2012 r. - maj 2012r.
- Pisanie raportu - maj 2012r.

PREZENTACJA WYNIKÓW EWALUACJI

Ewaluacja wewnętrzna w szkole polegała na zaplanowanym zbieraniu oraz przetwarzaniu informacji o warunkach, przebiegu i skuteczności działań. W trakcie badania (ewaluacji) zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł np.: ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli poddano analizie dokumentację szkoły dotyczącą spraw bezpieczeństwa, przeprowadzono rozmowy z pracownikami szkoły, analizowano zapisy w statucie szkoły, planach pracy wychowawczej poszczególnych oddziałów, poddano analizie ogłoszenia i zarządzenia dyrektora szkoły, sprawdzano dostępność regulaminów pracowni komputerowej, kontrolowano oznaczenia dotyczące ewakuacji z budynku szkolnego w momencie stanu zagrożenia, analizowano zapisy w dziennikach lekcyjnych nt. bezpieczeństwa, dokonano kontroli dyżurów nauczycieli.

Ankieta badająca poziom bezpieczeństwa

Uczniowie (100)

Postrzegają szkołę, jako miejsce bezpieczne i przyjazne uczniom. Ankietowani darzą zaufaniem nauczycieli i wychowawców – 93% uczniów zwróciłoby się o pomoc w sytuacji zagrożenia. 89% społeczności uczniowskiej zna instytucje niosące pomoc pokrzywdzonym.

W czasie przerw zdecydowana większość uczniów przestrzega podstawowych zasad bezpieczeństwa. Problemem szkoły jest „bieganie” uczniów na stosunkowo wąskich korytarzach.

Na terenie szkoły zdecydowana większość uczniów czuje się bezpiecznie 93%, tylko 7% nie.

Rodzice (100)

Według relacji rodziców, zawartych w wywiadach, ich dzieci w sytuacji konfliktowej zgłaszają się do wychowawcy, innego nauczyciela, dyrektora, (73%) innej osoby dorosłej (27%) Dzieci młodsze chętniej rozmawiają z rodzicami o wydarzeniach w szkole. 97% uczniów zna zasady zachowania bezpieczeństwa w szkole i poza nią. 88% rodziców uważa, iż nasza szkoła przestrzega ogólnie przyjętych norm społecznych. Jednak tylko 24% rodziców brało

udział w spotkaniach ze specjalistami na terenie szkoły, aż 76% w nich nie uczestniczy.

96% rodziców uważa, że ich dzieci chętnie uczęszczają do szkoły.

72% rodziców uczniów twierdzi, że dzieci z własnej inicjatywy dzielą się spostrzeżeniami na temat wydarzeń w szkole.

Wszyscy rodzice deklarują, że rozmawiają na tematy szkolne ze swoimi dziećmi.

93% rodziców uczniów twierdzi, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie.

88% rodziców uważa, że na terenie szkoły są przestrzegane ogólnie przyjęte normy społeczne

Najbezpieczniej uczniowie naszej szkoły czują się na lekcjach 89%, a najmniej bezpiecznie w czasie przerw 59% i na boisku 60%, punktem strategicznym dla klas młodszych jest świetlica.

W pozostałych wypowiedziach dotyczących czy dziecko było na terenie szkoły ofiarą rodzice wymieniali przezywanie 27 rodziców, zastraszanie 9, bicie 2, wymienili również pojedynczo, jako problem rasizm, wyśmiewanie, manipulacje, pretensje innego rodzica.

100% ankietowanych rodziców deklaruje, iż uczęszcza na zebrania szkolne i 95% twierdzi, iż na tych zebraniach jest zapoznawana z normami społecznymi obowiązującymi w placówce,

Rodzice uważają, iż problemy i trudności dziecka w 68% są omawiane i wspierane pomocnymi działaniami na terenie placówki.

Nauczyciele (27)

Deklarują, że zasady bezpieczeństwa w pracy znają dobrze i bardzo dobrze. Wiedzę na ten temat czerpią głównie dzięki szkoleniom BHP i zapisom w statucie szkoły. Niektórzy deklarują także, że podnoszą swoją wiedzę poprzez różne formy samokształcenia. Poziom znajomości procedur obowiązujących w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia określają na: bardzo dobrze i dobrze; nie ma nauczyciela, który ich nie zna.

90% nauczycieli deklaruje, że zdecydowanie przestrzega obowiązujących zasad bezpieczeństwa. Z obserwacji wynika, iż nieliczna grupa nauczycieli ma trudności z punktualnością i sumiennością pełnienia dyżurów na terenie szkoły. W trakcie zajęć wszyscy ankietowani nauczyciele (99%) deklarowali, iż zapoznają uczniów z zasadami zachowania bezpieczeństwa obowiązującymi w naszej szkole (1% brak odpowiedzi) Według 99% nauczycieli uczniowie czują się w naszej szkole bezpiecznie (1% raczej nie)

Analiza dokumentów szkoły

- ✓ W statucie szkoły określono obowiązki wszystkich podmiotów szkoły: uczniów, nauczycieli, pracowników obsługi i administracji. Dokładnie określone są obowiązki wszystkich uczestników zajęć pozaszkolnych, np. podczas wycieczki szkolnej.
- ✓ Określone są zasady bezpieczeństwa obowiązujące w czasie przerwy międzylekcyjnej.
- ✓ W planach pracy wychowawczej zostały zapisane treści związane z bezpieczeństwem uwzględniające różne aspekty i sytuacje.
- ✓ Analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych wykazała, że zasady bezpieczeństwa w szkole zostały omówione z uczniami podczas godzin wychowawczych, na zajęciach przedmiotowych omówiono regulaminy pracowni i zasady BHP.
- ✓ Przeprowadzony został próbny alarm EWAKUACYJNY W SYTUACJI ZAGROŻENIA, ORAZ SZKOLENIE W ZAKRESIE UDZIELANIA PIERWSZJ POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ
- ✓ Odbyły się na wszystkich poziomach spotkania z przedstawicielem Straży Miejskiej dotyczące zasad bezpieczeństwa a w klasach starszych również zajęcia profilaktyki uzależnień.

Miejsca niebezpieczne na terenie szkoły

Uczniowie

- Uczniowie odczuwają zagrożenie ze strony: grupy uczniów ze starszej klasy, osoby ze starszej klasy i osoby z klasy.
- Miejscami niebezpiecznymi według uczniów są: szatnia, toaleta, szatnie w-f. Jako inne mało bezpieczne miejsca wskazywali boisko szkolne.
- Za niebezpieczne sytuacje uczniowie postrzegają: bójkę, bieganie.

Rodzice

- Według rodziców niebezpieczne miejsca w szkole to przerwa a w trakcie niej zaczepianie i popychanie, przezywanie i wyśmiewanie uczniów
- Osoby, które według rodziców spowodowały lub mogą spowodować obniżenie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów: kolega/koleżanka ze starszej klasy, grupa uczniów ze starszej klasy
- Miejscami niebezpiecznymi są według rodziców: korytarze, szatnia w-f, toaleta i boisko.
- Rodzice zwracali uwagę na słabe oznakowanie wjazdu na parking (brak spowalniaczy wjazdu)

Nauczyciele

- Miejscami niebezpiecznymi według nauczycieli jest boisko, toalety, teren wokół szkoły

Na pytanie, „Jakie *działania według Pani/Pana mogą zwiększyć poziom bezpieczeństwa w szkole?*”, które zostało postawione rodzicom i nauczycielom najczęściej padały następujące propozycje:

Rodziców:

wzmocnić dyscyplinę w szkole i konsekwencje za złe zachowanie uczniów, ulepszyć monitoring szczególnie boiska, zwiększyć nadzór policji i straży miejskiej, wyciągać konsekwencje wobec uczniów, którzy są agresywni i wulgarni, szybko reagować w sytuacjach zagrożenia.

Nauczycieli:

zdecydowanie i konsekwentnie wymagać od uczniów przestrzegania zasad bezpieczeństwa, zwiększyć dyscyplinę w szkole.

Wybór takich założeń ewaluacji miał na celu ustalenie, jak przestrzegane są zasady bezpieczeństwa w szkole. Określenie miejsc i sytuacji niebezpiecznych na terenie placówki. Skuteczność prowadzonych przez szkołę działań w zakresie zapewnienia i podniesienia bezpieczeństwa uczniów.

Wszyscy badani nauczyciele zapewnili, że rodzice zostali zapoznani ze Statutem Szkoły, a więc Misją i zadaniami placówki, prawami i obowiązkami uczniów, WSO. Również przedstawili rodzicom Plan wychowawczy swoich klas i plan zajęć (94% N). Dokumenty te zawierają normy społeczne obowiązujące w naszej szkole. Rodzice raczej nie zgłaszali żadnych uwag.

Większość rodziców zna podstawowe dokumenty obowiązujące w szkole. Najlepiej znany jest system oceniania uczniów (78% badanych rodziców zna go bardzo dobrze lub dobrze) oraz plan wychowawczy klasy (77% rodziców zna go bardzo dobrze lub dobrze). Powyżej 70 % rodziców przyznaje się do bardzo dobrej lub dobrej znajomości programu nauczania i planu zajęć. Najbardziej podzielone są zdania rodziców dotyczące stopnia znajomości misji i zadań szkoły. Aż 65% rodziców stwierdza brak znajomości lub słabą znajomość tego dokumentu, 44% rodziców uważa, że zna go bardzo dobrze lub dobrze.

Zdecydowana większość rodziców zgadza się również z metodami wychowawczymi (92%) i opiekuńczymi(93%) stosowanymi w szkole.

Podsumowując wzajemna współpraca grona pedagogicznego i rodziców w temacie „Respektowane są normy społeczne i bezpieczeństwo ucznia” przez rodziców jak i przez nauczycieli oceniana jest pozytywnie, gdyż 88% badanych uważa, że jest ona na poziomie bardzo dobrym lub dobrym.

W trakcie ewaluacji do gromadzenia danych wykorzystano również wywiad z pedagogiem szkolnym oraz rozmowę z dyrektorem szkoły. Z wywiadu z pedagogiem wynika, iż na terenie szkoły bardzo często są organizowane spotkania poruszające temat norm społecznych i bezpieczeństwa, na które to zapraszani są rodzice.

We współpracy ze Strażą Miejską w ramach programu profilaktycznego „Bądź bezpieczny” organizowane są pogadanki dla rodziców uczniów grupy przedszkolnej i klas I. Jednak tylko 24% rodziców brało udział w spotkaniach ze specjalistami na terenie szkoły, aż 76% w nich nie uczestniczy.

Wnioski:

Reasumując dotychczasowe rozważania za mocne strony należy uznać:

- **dobrą znajomość przez rodziców podstawowych dokumentów umożliwiających działalność szkoły**
- **akceptację przez rodziców norm społecznych ogólnie przyjętych w naszej szkole**
- **zaufanie rodziców do kadry pedagogicznej**
- **współpracę rodziców w temacie bezpieczna szkoła**
- **częste omawianie zasad bezpieczeństwa z uczniami podczas godzin wychowawczych,**
- **na zajęciach przedmiotowych omówienie regulaminów pracowni i zasad BHP.**
- **regularne przeprowadzanie próbnych alarmów EWAKUACYJNYCH W SYTUACJI ZAGROŻENIA**
- **na wszystkich poziomach zorganizowanie spotkań z przedstawicielem Straży Miejskiej dotyczących zasad bezpieczeństwa a w klasach starszych również zajęć profilaktyki uzależnień**

Rekomendacje

- przypominanie nauczycielom i pozostałym pracownikom o systematycznym utrwalaniu i stosowaniu zasad bezpieczeństwa
- zobowiązanie nauczycieli do sumiennego wypełniania dyżurów szkolnych ze szczególnym zwracaniem uwagi na bezpieczeństwo uczniów klas I-III oraz w miejscach uznawanych za szczególnie niebezpieczne (szatnia, toalety)
- objęcie większym monitoringiem budynku szkoły i terenu wokół szkoły szczególnie boiska (w miarę możliwości)
- opracowanie zasad przebywania uczniów poza budynkiem szkoły w czasie „długich” przerw
- przypominanie/uświadamianie rodzicom roli, jaką odgrywają zebrania klasowe oraz jak ważne jest przekazywanie przez rodziców wychowawcom i nauczycielom informacji dotyczących przypadków naruszania i łamania zasad bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą
- zmobilizowanie rodziców do częstszego uczestnictwa w prelekcjach organizowanych przez szkołę ze specjalistami ustalenie harmonogramu tych spotkań na cały rok i umieszczenie go na stronie internetowej
- umieszczenie w pracowniach i pomieszczeniach brakujących regulaminów i informacji dotyczących ewakuacji z budynku szkolnego w momencie stanu zagrożenia
- umieszczenie numerów alarmowych w widocznym miejscu w salach lekcyjnych
- w celu zapewnienia jak największego bezpieczeństwa uczniów dokładnie raz jeszcze przeanalizować wszystkie nawet pojedyncze wnioski i sugestie otrzymane od rodziców i nauczycieli podczas tej ewaluacji i w miarę możliwości je realizować lub bardziej uszczegółowić pytania w kolejnych badaniach ankietowych.